

Pradžia > ... > Pinigiai Ir Piniginiai Reikalavimai > Nemokumas, Bankrotas > Northern Ireland

Nemokumas, bankrotas

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Šiaurės Airija

1 Kam gali būti iškelta nemokumo byla?

- Nemokumo bylą galima iškelti asmenims, partneriams ir įmonėms (turinčioms ir neturinčioms juridinio asmens teises).
- Bylą galima iškelti bet kuriam asmeniui, kuris yra skolingas ne mažiau kaip 5 000 GBP ir gyvena Šiaurės Airijoje, pastaruosius trejus metus gyveno arba užsiėmė verslu Šiaurės Airijoje, arba pareiškimo dėl bankroto bylos iškėlimo pateikimo dieną yra Šiaurės Airijoje. Minimalus amžius nenustatytas.

2 Kokios yra nemokumo bylos iškėlimo sąlygos?

- Juridinis asmuo Šiaurės Airijoje gali būti paskelbiamas nemokiu taikant likvidavimo (savanoriškai arba Aukštojo teismo nutartimi) arba reorganizavimo (pagal įmonės taikos sutartį (angl. *company voluntary arrangement*) arba naudojantis administravimo paslaugomis) procedūrą. Administravimas gali būti pirmas etapas siekiant taikyti likvidavimo procedūrą.
- Bet kuris kreditorius (privaciojo arba valdžios sektoriaus) gali pateikti teismui pareiškimą dėl įmonės likvidavimo (privalomas likvidavimas) arba administravimo.
- Pati įmonė skolininkė gali būti pertvarkoma siekiant ją likviduoti (savanoriškas likvidavimas esant mokumo arba nemokumo būsenai, kai nutartis dėl mokumo priimama atsižvelgiant į gebėjimą sumokėti visas skolas per 12 mėnesių). Įmonė skolininkė taip pat gali pateikti teismui pareiškimą dėl jos likvidavimo.
- Ekonomikos departamentas gali kreiptis į teismą prašydamas likviduoti įmonę, jeigu tai atitinka viešąjį interesą. Tokios įmonės nebūtinai turi būti nemokios.
- Bet kuriuo metu po to, kai teismui (bet kuri šalis) pateikia pareiškimą dėl likvidavimo, teismas gali paskirti laikinąjį likvidatorių. Toks likvidatorius paprastai paskiriamas siekiant apsaugoti įmonės turtą iki teismo posėdžio dėl likvidavimo pradžios. Laikinojo likvidatoriaus įgaliojimai nustatomi teismo nutartimi, kuria jis paskiriamas.
- Įmonė arba jos direktoriai gali paskirti administratorių, tą patį gali padaryti ir kintamo dydžio įkaito turėtojas (pvz., ne teismo atliekamas paskyrimas).
- Įmonei taikomas administravimas, jeigu ji yra nemoki arba tikėtina, kad taps nemoki. Teismų praktikoje nustatyta, kad šia prasme sąvoka „tikėtina“ reiškia labiau tikėtiną nei netikėtiną galimybę.
- Įmonės taikos sutartį teikianti įmonė nebūtinai turi būti nemoki.
- Įmonė gali būti priverstinai likviduojama, jeigu ji nesugeba sumokėti savo skolų (nemokumas) ir šis negalėjimas įrodomas remiantis neįvykdytu teisėtu reikalavimu sumokėti arba neįvykdytu teismo sprendimu). Teismas gali likviduoti įmonę remdamasis tuo, kad tai yra pagrįsta ir teisinga.
- Iš karto po to, kai pradėdama nagrinėti byla (įmonė pertvarkoma siekiant ją likviduoti; priimama teismo nutartis dėl administravimo ar likvidavimo arba teismui įteikiamas pranešimas apie administratoriaus paskyrimą (jeigu jis buvo paskirtas ne teismo nutartimi), pareigūnas gali imtis veiksmų.
- Įmonė gali pasiūlyti sudaryti įmonės taikos sutartį. Kad tai galėtų padaryti, įmonė turi būti nemoki. Sudaryti įmonės taikos sutartį taip pat gali pasiūlyti likvidatorius arba administratorius (jeigu jau pradėta likvidavimo arba administravimo procedūra).
- Galimos asmens nemokumo bylos yra individuali taikos sutartis (angl. IVA), nutartys dėl skolos

sumažinimo (angl. DRO) ir nutartys dėl bankroto bylos iškelimo (kuri iškeliami kreditoriui arba asmeniui pateikus pareiškimą).

- IVA pasiūlo skolininkas ir dėl jos balsuodami susitaria kreditoriai ir IVA turi pritarti reikalavimų į 75 proc. skolos vertę turinčių balsuojančių kreditorių. Minimalus skolos dydis nenustatytas ir nemokumo patikrinimas neatliekamas. Pasiūlymas turi būti pateiktas per paskirtą atstovą, kuris atlieka prižiūrėtojo funkcijas, jeigu pasiūlymą patvirtina kreditoriai. Paskirtas atstovas veiksmy gali imtis po to, kai skolininkas pateikia jam pasiūlymą. IVA gali būti siūloma tuo metu, kai skolininkui iškelta bankroto byla, be to, bankrotas gali būti panaikintas, jeigu kreditoriai pritaria pasiūlymui. IVA, kuriai balsavimu pritarė kreditoriai, yra privaloma visiems kreditoriams.
- Prašymus priimti nutartis dėl skolos sumažinimo elektroniniu būdu oficialiai paskirtam administratoriui skolininkas pateikia per įgaliotą tarpininką. Pradedant bylą teismas nedalyvauja. Skolininko skolų suma turi neviršyti 20 000 GBP, skolininko turto vertė turi būti mažesnė nei 1 000 GBP (išskyrus tinkamą variklinę transporto priemonę), o mėnesio pajamų perteklius turi būti 50 GBP arba mažiau. Skolininkui negali būti iškelta jokia kita nemokumo byla ir jis per pastaruosius dvejus metus turi nebūti sudaręs jokių kreditoriams nepalankių sandorių. Oficialiai paskirtas administratorius privalo išnagrinėti gautą prašymą, todėl veiksmy gali imtis nuo prašymo gavimo momento.
- Nutartys iškelti bankroto bylą paprastai gali būti priimamos remiantis kreditoriaus arba pačių skolininkų pareiškimu. Oficialiai paskirtas administratorius, priėmęs nutartį, tampa administratoriumi ir valdytoju. Paskui galima paskirti patikėtinį, kuris veiksmy gali imtis iš karto po paskyrimo.
- Kreditoriaus pareiškimo atveju pareiškimas pateikiamas teismui ne mažiau nei dėl 5 000 GBP skolos, tačiau bendrą pareiškimą gali pateikti du ar daugiau kreditorių. Tokiu atveju kiekvienam iš kreditorių priklausančios skolos sudedamos. Skola turi būti neužtikrinta. Paraiškoje būtina įrodyti, kad skolininkas negali sumokėti skolos. Tai galima padaryti pateikiant įrodymus, iš kurių matyti, kad teisėtas reikalavimas atlikti mokėjimą arba teismo sprendimas yra neįvykdytas.
- Skolininko pareiškimai taip pat pateikiami teismui. Minimalus skolos dydis nėra nustatytas, tačiau būtina, kad skolininkas neturėtų galimybės sumokėti savo skolų.
- Jeigu buvo pateiktas pareiškimas dėl bankroto bylos iškelimo, teismas, prieš pradėdamas nagrinėti tą pareiškimą, gali paskirti laikinąjį administratorių, kad apsaugotų skolininko turtą, jei manoma, kad tokiam turtui kyla rizika. Dažniausiai teismas pateikia konkrečias laikinojo administratoriaus veikimo instrukcijas, tačiau jis taip pat gali suteikti bendresnio pobūdžio įgaliojimus, siekdamas nedelsiant perimti teisę disponuoti skolininko turtu. Laikiniuju administratoriumi galima paskirti tik oficialų administratorių.

3 Kokia nuosavybė sudaro nemokaus subjekto turto dalį? Kaip tvarkomas turtas, kurį skolininkas įgijo arba kuris jam perduotas po to, kai buvo iškelta nemokumo byla?

- Juridinio asmens nemokumo atveju nemokumo procedūra taikoma visam įmonei priklausančiam turtui, nepaisant jo buvimo vietos. Sąvokos „turtas“ teisinė apibrėžtis yra labai plati.
- Individualios taikos sutarties atveju pasiūlyme nustatoma disponavimo turtu tvarka, o kreditoriai turi galimybę įvertinti šią tvarką ir tuomet balsuoti, ar pritarti pasiūlymui.
- Nutartyse dėl skolos sumažinimo turto vertė yra 1 000 GBP arba mažiau (neįskaitant tinkamos transporto priemonės) ir šis turtas išlieka skolininko žinioje.
- Bankroto byloje visas bankrutuojančiam asmeniui priklausantis turtas, nepaisant jo buvimo vietos, perduodamas patikėtinui, išskyrus kai kurias išimtis. Bet koks turtas, reikalingas asmens buitiniams poreikiams patenkinti arba tam, kad jis galėtų dirbti ar verstis prekyba, neįtraukiamas į bankrutuojančio skolininko turto vertę. Tokiam turtui gali būti priskiriama variklinė transporto priemonė. Jeigu, patikėtinio manymu, tokio turto vertė yra didesnė, palyginti su pagrįsto pakeitimo išlaidomis, tuomet jis gali perduoti turtą ir suteikti jo pakaitalą. Be to, bet koks trečiajam asmeniui priklausantis turtas, kurį bankrutuojantis asmuo valdo kaip patikėtinis, neįtraukiamas į bankrutuojančio skolininko turto vertę.
- Bankrutuojančio asmens pajamos neįtraukiamos į tokio asmens turto vertę, tačiau patikėtinis gali su asmeniu susitarti, kad bet kokių perteklinių pajamų dalis, atsižvelgus į jo pagrįstus buitinius poreikius, kreditorių naudai būtų įtraukta į bankrutuojančio skolininko turto vertę. Patikėtinis gali prašyti teismo, kad jis šiuo klausimu priimtų nutartį, jei su asmeniu neįmanoma susitarti.
- Patikėtinis gali reikalauti, kad bet koks asmuo, kuris buvo atleistas nuo įsipareigojimų įvykdymo bankroto byloje, žinion patenkantis turtas būtų įtrauktas į bankrutuojančio skolininko turto vertę.
- Jei bankrutuojantis asmuo pasiskolina pinigų ar kitais būdais gauna didesnę nei 500 GBP paskolą neinformuodamas skolintojo apie jam iškeltą bankroto bylą, tai laikoma nusikalstama veika.

4 Kokius įgaliojimus atitinkamai turi skolininkas ir nemokumo specialistas?

- Išskyrus oficialiai paskirto administratoriaus atvejį, pareigūnai turi būti licencijuoti nemokumo specialistai. Licencijas gali išduoti tik profesinė įstaiga, kuriai atitinkamus įgaliojimus suteikė departamentas. Jeigu asmuo veikia kaip nemokumo specialistas neturėdamas licencijos, jis daro nusikalstamą veiką ir jam gali būti skirta bauda arba laisvės atėmimo bausmė.
- Kad gautų licenciją, pareiškėjas privalo išlaikyti egzaminą ir turėti praktinės su nemokumu susijusios patirties, atitinkančios tam tikrą valandų skaičių.
- Nemokumo specialistu gali būti tik fizinis asmuo.
- Nemokumo specialisto, kuris veikia kaip pareigūnas, darbo užmokestį nustato kreditoriai. Nemokumo specialistas gali kreiptis į teismą, jeigu mano, kad kreditorių nustatytas bazinis atlyginimas yra nepakankamas. Kreditoriai gali kreiptis į teismą, jeigu mano, kad atlyginimas yra per didelis.
- Visas nemokumo bylas iš esmės kontroliuoja teismas, o nukentėjusios šalys, įskaitant nemokumo pareigūną, gali kreiptis į teismą prašydamos duoti nurodymus.
- Individualios taikos sutarties atveju skolininkas gali laisvai disponuoti savo turtu, jeigu tai darydamas jis nepažeidžia susitarimo su kreditoriais sąlygų.
- Remiantis nutartimi dėl skolos sumažinimo, turtas nepereina pareigūnui.
- Patikėtiniui perduotu bankrutuojančio skolininko turtu bankrutuojantis asmuo negali disponuoti. Ši nuostata netaikoma turtui, kuris nėra įtrauktas į bankrutuojančio skolininko turto vertę, arba turtui, kuriuo asmuo pradėjo disponuoti iškelus bylą, išskyrus atvejus, kai tas turtas asmens žinion perėjo anksčiau nei jis buvo atleistas nuo įsipareigojimų įvykdymo bankroto byloje ir to turto pareikalavo patikėtinis. Patikėtinis turi teisę reikalauti perduoti įgytą turtą ir šiai situacijai neturi įtakos tai, kad asmuo atleidžiamas nuo įsipareigojimų įvykdymo bankroto byloje.
- Oficialus administratorius yra statutinis pareigūnas, kurį paskiria departamentas. Jis gali veikti kaip pareigūnas privalomo likvidavimo arba bankroto atveju. Kreditoriai nenustato oficialiai paskirto administratoriaus atlyginimo; jam finansavimas skiriamas pagal teisės aktuose nustatytą formulę, kuri grindžiama perduoto ir (arba) paskirstyto turto procentiniu dydžiu.

5 Kokiomis sąlygomis galima remtis įskaitymais?

- Šiaurės Airijos teisėje nustatyta, kad likvidavimo, administravimo ir bankroto byloje gali būti atliekamas įskaitymas.
- Įskaitymo sąskaita apima tarpusavio susitarimus nemokumo dieną.
- Grynoji suma yra nemokumo turtas (skolos knyga) arba įsipareigojimas.
- Šalys negali atsisakyti taikyti įskaitymo mechanizmą.

6 Kokios yra nemokumo bylą pasekmės esamoms sutartims, kuriose skolininkas yra viena iš šalių?

- Likvidatorius arba patikėtinis gali atsisakyti nepelningos sutarties ir taip panaikinti nemokaus skolininko suinteresuotumą sutartimi / atsakomybę už jos vykdymą (priešinga šalis nemokumo byloje gali reikalauti atlyginti nuostolius ir (arba) žalą, susijusią su nemokumu).
- Juridinio asmens nemokumo byloje nemokumo pareigūnas neturi jokios prievolės vykdyti nemokaus skolininko sudarytų sutarčių.
- Įmonių nemokumo ir bankroto atveju tam tikrų paslaugų (komunalinių arba ryšių ir IT paslaugų) teikimas laikomas „esminiu“, todėl nemokumo atveju jos gali būti teikiamos toliau nereikalaujant sumokėti kokių nors įsiskolinimų iškelus nemokumo bylą.
- Kitų paslaugų, išskyrus esmines paslaugas (žr. pirmiau), teikėjai nemokumo atveju gali nutraukti sutartis, jeigu jose yra tai padaryti leidžianti nuostata). Nemokumo byloje bet kokios prekės ir (arba) paslaugos, už kurias nesumokėta, įtraukiamos į reikalavimą.
- Vykdomoms sutartims IVA arba nutartys dėl skolos sumažinimo neturės tiesioginės įtakos, tačiau į jas reikėtų atsižvelgti teikiant IVA pasiūlymą ir tai galėtų reikšti, kad asmuo neatitiko nutarties dėl skolos sumažinimo kriterijų.
- Bankroto byloje patikėtinis gali atsisakyti nepelningų sutarčių. Kitu atveju, jeigu sutartis nenutraukiama skolininkui tapus nemokiam, teismas gali priimti nutartį, kuria atleidžiama nuo sutartinių įsipareigojimų įvykdymo.

7 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės individualių kreditorių iškeltoms byloms (išskyrus nebaigtas nagrinėti bylas)?

- Likvidavimo ir administravimo atveju nustatomas atidėjimo terminas. Iškėlus bankroto bylą be pareigūno sutikimo arba teismo leidimo įmonei negalima pareikšti ieškinio.
- Sudarius įmonės taikos sutartį, nė vienas sutarties saistomas kreditorius negali pareikšti ieškinio siekdamas susigrąžinti skolą, nes jis privalo laikytis taikos sutarties). Tokį ieškinį gali pareikšti kreditorius, kuris nedalyvavo tvirtinant taikos sutartį, jeigu suma nebuvo sumokėta.
- Jeigu buvo pateiktas pareiškimas dėl bankroto bylos iškėlimo teismas gali sustabdyti bet kokią skolininko asmens atžvilgiu vykdomą teisinę procedūrą arba leisti ją tęsti tokiomis sąlygomis, kurios, teismo manymu, yra tinkamos. Nė vienas bankrutuojančio asmens kreditorius be teismo leidimo negali jam asmeniškai arba jo turto atžvilgiu pareikšti ieškinio, kai tas asmuo atleidžiamas nuo įsipareigojimų įvykdymo bankroto byloje.
- Jeigu skolininkas ketina pateikti pasiūlymą savo kreditoriams dėl individualios taikos sutarties, jis arba patikėtinis, arba oficialiai paskirtas administratorius, jeigu skolininkui iškelta bankroto byla, gali pateikti prašymą teismui dėl preliminarinės nutarties. Tokiu atveju teismui gali būti leidžiama sustabdyti bet kokią skolininko asmeniui arba jo turto atžvilgiu iškeltą bylą ir taip užkirsti kelią tokiai bylai iškelti. Preliminariąją nutartimi taip pat užkertamas kelias įteikti skolininkui nutartį dėl bankroto bylos iškėlimo. IVA pasiūlyme reikėtų aprašyti, kaip bus disponuojama gaunamomis pajamomis ir jeigu IVA pritariama, ji yra privaloma visiems kreditoriams.
- Priėmus nutartį dėl skolos sumažinimo, kreditoriai nebegali skolininko atžvilgiu imtis veiksmų dėl savo skolos.

8 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės tolesniam bylų, nebaigtų nagrinėti bankroto bylos iškėlimo metu, nagrinėjimui?

- Likvidavimo ir administravimo atveju nustatomas atidėjimo terminas. Ieškinių, kurie nemokumo dieną dar nebuvo išnagrinėti, negalima toliau nagrinėti be pareigūno sutikimo arba teismo leidimo.
- Kreditorius, kurio reikalavimai neužtikrinti ir kuris įmonės taikos sutarties arba individualios taikos sutarties patvirtinimo metu dalyvauja nagrinėjant ieškinį, negali toliau palaikyti tokio ieškinio, nes jis būtų saistomas įmonės taikos sutarties arba individualios taikos sutarties sąlygų, nepaisant to, ar jis pats pritarė balsuojant dėl tokios sutarties patvirtinimo).
- Kreditoriai dalyvauja nemokumo byloje vykstant kreditorių susirinkimams ir kitiems sprendimų priėmimo procesams. Jie taip pat gali sudaryti komitetą ir išrinkti jo narius. Pareigūnai, išskyrus oficialiai paskirtą administratorių, privalo kreditorius nuolat informuoti (kas 6 arba 12 mėnesių, priklausomai nuo procedūros) apie bylos nagrinėjimo eigą.

9 Kokie yra pagrindiniai kreditorių dalyvavimo nemokumo byloje elementai?

- Kreditoriai dalyvauja nemokumo byloje vykstant kreditorių susirinkimams ir kitiems sprendimų priėmimo procesams. Jie taip pat gali sudaryti komitetą ir išrinkti jo narius. Pareigūnai, išskyrus oficialiai paskirtą administratorių, privalo kreditorius nuolat informuoti (kas 6 arba 12 mėnesių, priklausomai nuo procedūros) apie bylos nagrinėjimo eigą, o bankroto ir likvidavimo pareigūnas privalo sušaukti paskutinį kreditorių susirinkimą, kuriame atsiskaito už nemokumo bylos administravimą.
- Sprendimai gali būti susiję su pareigūno paskyrimu arba atleidimu, susitarimu dėl atlygio pareigūnui, komiteto sudarymu, pasiūlymo sudaryti taikos sutartį nagrinėjimu arba bet kuriuo kitu sprendimu, kurį priimant, pareigūno manymu, kreditoriai turėtų įnešti savo indėlį.

10 Kaip nemokumo specialistas gali naudotis ar disponuoti turtu?

- Pasiūlyme sudaryti individualią taikos sutartį gali būti numatyta nuostata dėl prižiūrėtojo, kuris disponuotų skolininko turtu.
- Nutartyse dėl skolos mažinimo turtas neįtraukiamas į bylą, tačiau oficialiai paskirtas administratorius turi įgaliojimus pateikti užklausas dėl skolininko elgesio ir turto.
- Bankroto byloje turtas pereina patikėtiniui jį paskyrus ir šiuo atveju nereikia jokio turto perdavimo

dokumento ar perleidimo rašto. Patikėtinis privalo perimti bankrutuojančio skolininko turtą, jį parduoti ir paskirstyti bankrutuojančio skolininko turtą kreditoriams.

11 Kokie reikalavimai turi būti nukreipti į nemokaus skolininko turtą ir kaip vertinami reikalavimai, atsiradę iškelus nemokumo bylą?

- Juridinio asmens nemokumo atveju nemokumo byloje dėl visų iki nemokumo pradžios susidariusių skolų, atsiradusių įsipareigojimų, padarytų civilinės teisės pažeidimų, už kuriuos atsako įmonė, galima pateikti reikalavimus. Taip pat gali būti reikalaujama grąžinti ateityje mokėtinas skolas, kurių dydis patikslinamas atsižvelgiant į dabartines vertes.
- Dėl tam tikrų nusikalstamų veiksmy (pvz., prekybos narkotikais) atsirandantys įsipareigojimai nėra įrodinėjami administravimo arba likvidavimo byloje.
- Įsipareigojimai, kurie atsirado iškelus bylą, priskiriami išlaidų kategorijai. Šiems įsipareigojimams taikoma būtent jiems pritaikyta mokėjimo hierarchija, tačiau visi jie turi būti sumokėti iki to laiko, kai pinigai paskirstomi kreditoriams.
- Pasiūlyme dėl individualios taikos sutarties turi būti atskleista visa informacija apie skolininko įsipareigojimus, be to, jame nustatoma mokėjimo kreditoriams tvarka. Skolininko skolų, susidariusių susitarus dėl pasiūlymo, nemokumo byloje negalima reikalauti sumokėti, išskyrus atvejus, kai šiuo tikslu numatoma konkreti nuostata.
- Tam tikros skolos neįtraukiamos byloje priimant nutartį dėl skolos mažinimo ir skolininkas jas privalo sumokėti. Tai apima baudas, nesumokėtus televizijos licencijų mokesčius, studentų paskolas ir užtikrintas skolas. Į nutartį dėl skolos sumažinimo neįtraukiami jokie kreditorių reikalavimai, nes turto paskirstymas nevykdomas.
- Skolas, kurios tampa mokėtinomis nutarties iškelus bankroto bylą dieną arba tapo mokėtinomis ateityje dėl iki bankroto bylos iškelimo atsiradusios prievolės, galima reikalauti grąžinti bankroto byloje. Bankroto byloje negalima pareikšti reikalavimų dėl baudų, su studentų paskolomis susijusių skolų, įsiskolinimų, susijusių su šeimos bylose nagrinėjamomis skolomis, ir mokėtinų skolų, susijusių su nutartimis konfiskuoti.

12 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios reikalavimų pateikimą, patikrinimą ir pripažinimą?

- Kreditoriai reikalavimą gali pareikšti (skolos įrodymą pateikti) bet kuriame bylos nagrinėjimo etape. Reikalavimą būtina pareikšti, kad dėl jo būtų galima balsuoti bet kuriame susirinkime (arba kitoje sprendimo priėmimo procedūroje) arba gauti skirstomo turto dalį.
- Administravimo, likvidavimo arba bankroto byloje, kurioje ketinama paskirstyti turtą, pareigūnas parengia raštą visiems kreditoriams, kurie dar turi įrodyti savo reikalavimus, ir informuoja apie turto paskirstymą, bei ragina juos pateikti reikalavimus ir nustato galutinę datą tai padaryti, kad kreditoriai dalyvautų paskirstant turtą. Pareigūnas gali nagrinėti reikalavimus, kurie buvo pateikti po šios datos, tačiau jis neprivalo to daryti.
- Jei skolininką teismas likviduoja bankroto byloje, galioja standartinė forma, kurią reikia pateikti įrodinėjimo tikslais. Bet kurioje kitoje procedūroje standartinės formos nėra, tačiau kitoms procedūroms taikomos teisinės sistemos nuostatose nurodyta, kokius įrodymus reikia pateikti paskirstant turtą.
- Jeigu kreditorius nepareiškia reikalavimo laiku, jis negali trukdyti paskirstyti turtą.
- Taikos sutarties atveju reikalavimas pateikti pareigūnui įrodymus įvykdomas pranešant apie reikalavimą raštu.

13 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios pajamų paskirstymą? Koks yra reikalavimų ir kreditorių teisių eiliškumas?

- Tam tikri reikalavimai, kurie atsiranda dėl darbo santykių, laikomi pirmaeiliais ir mokėtiniais atlyginus išlaidas, tačiau iki to laiko, kai reikalavimus pareiškia kintamo dydžio įkaito turėtojai ir kreditoriai, kurių reikalavimai neužtikrinti.
- Įstatymuose nenustatyta reikalavimų subordinacija, išskyrus bankroto bylas, kuriose skola, mokėtina asmeniui, kuris buvo bankrutavusio asmens sutuoktinis arba civilinis partneris bankroto dieną, patenkinama vėliau, palyginti su kitais kreditoriais, kurie yra suinteresuoti tomis skolomis.
- Jeigu trečioji šalis grąžina skolą skolininkui, ta trečioji šalis turi subrogacija perduotą reikalavimą

nemokumo byloje.

14 Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo (ypač pasiekus susitarimą su kreditoriais) sąlygos ir pasekmės?

- Kreditoriai pritaria skolininko (įmonės taikos sutarties atveju reikalingas daugiau nei 75 proc. reikalavimų vertės turinčių kreditorių) arba nemokumo pareigūno (administravimas, paprasta balsų dauguma arba visų kreditorių, kurių reikalavimai užtikrinti, ir dauguma pirmaeilis reikalavimus turinčių kreditorių byloje, kuriose manoma, kad kreditorių, kurių reikalavimai neužtikrinti, reikalavimai nebus patenkinti) pateiktiems pasiūlymams.
- Įmonės taikos sutarties atveju patvirtintos sutarties pasiūlymų pateikimo metu privalo laikytis visi kreditoriai, kurių reikalavimai neužtikrinti.
- Teismo patvirtinimas nereikalingas reorganizavimo planų atveju, tačiau nukentėjusioji šalis gali kreiptis į teismą, jeigu mano, kad jos interesai buvo be reikalo pažeisti.
- Galioja išsamios procedūrinės taisyklės dėl pasitraukimo iš visų juridinių asmenų nemokumo bylų ir (arba) jų užbaigimo likviduojant ir reorganizuojant juridinį asmenį.
- Kai kreditoriai pritaria pasiūlymui sudaryti individualią taikos sutartį, jis įgyvendinamas kartu su nemokumo specialistu, kuris veikia kaip prižiūrėtojas. Teismo patvirtinimas tam nereikalingas, tačiau prižiūrėtojas privalo pranešti apie surengto susirinkimo rezultata, kad pateiktų teismui patvirtintą pasiūlymą. Šalis gali prašyti, kad teismas peržiūrėtų kreditorių sprendimą dėl to, ar sutikti su pasiūlymu, remiantis esminių nuostatų pažeidimu.
- Jeigu po patvirtinimo skolininkas nesilaiko individualios taikos sutarties sąlygų, tuomet prižiūrėtojas gali pateikti teismui pareiškimą dėl bankroto.
- Nutartyje dėl skolos mažinimo skolos panaikinamos praėjus 12 mėnesių nuo nutarties priėmimo. Teismas šiame procese nedalyvauja.
- Bankroto byloje patikėtinis privalo nusiųsti galutinę ataskaitą kreditoriams ir tik po to laikoma, kad jis atliko savo darbą. Jeigu patikėtinis nėra oficialiai paskirtas administratorius, tuomet jis privalo sušaukti paskutinį kreditorių susirinkimą, kuriame kreditoriai gali nesutikti su tuo, kad jis atliko savo darbą. Šiomis aplinkybėmis patikėtinis privalo kreiptis į departamentą prašydamas pripažinti, kad jis atliko savo darbą, kitu atveju laikoma, kad patikėtinis atliko savo darbą tuomet, kai praneša įmonių registruui apie surengtą paskutinį susirinkimą.

15 Kokios yra kreditorių teisės po nemokumo bylos užbaigimo?

- Kreditoriai gali reikalauti, kad, užbaigus bylą, lėšos jiems būtų paskirstytos, (ne jų laikomos banke) (t. y. tokias lėšas laiko departamentas).
- Šiaurės Airijos teisėje nustatyti atvejai, kai užbaigus bylą laikoma, kad pareigūnas atliko savo darbą.
- Individualios taikos sutarties atveju pasiūlyme kreditoriams bus pasiūlyta grąžinti tam tikrą sumą už kiekvieną skolos svarą sterlingą. Jeigu pasiūlymui pritariama, kreditoriai privalo pripažinti, kad tai yra visos skolos grąžinimas, todėl, užbaigus bylą, jie niekur negali kreiptis dėl bet kurios tos skolos dalies.
- Bankroto byloje arba nutartyje dėl skolos mažinimo skolos išnyksta baigus nagrinėti bylą, išskyrus skolas, kurios nebuvo nagrinėjamos bankroto byloje.

16 Koks subjektas turi padengti nemokumo bylos sąnaudas ir išlaidas?

- Šiaurės Airijoje nustatyta aiški lėšų, kurios buvo gautos pardavus turta, mokėjimų hierarchija. Iš (parduoto) turto pajamų turi būti sumokamos patirtos išlaidos, tik tuomet lėšas galima grąžinti kreditoriams.

17 Kokios yra taisyklės dėl sandorių, kurie yra nenaudingi visiems kreditoriams bendrai, pripažinimo niekiniais, jų nuginkčijimo ar jų nevykdytinumo?

- Jeigu nemokus skolininkas prieš oficialiai paskelbiant apie nemokumą pirmenybę suteikė konkrečiam kreditoriui (t. y. sumokėjo tokiam kreditoriui, užuot sumokėjęs kitiems kreditoriams), arba sudarė sandorį mažesne verte (t. y. pardavė tam tikrą daiktą už mažesnę jo kainą arba vertę), pareigūnas gali nukreipti

išieškojimą į gavėją.

- Bankroto, likvidavimo arba administravimo pareigūno prašymu teismas gali panaikinti bet kurios rūšies sandorį arba įpareigoti gavėją taikyti restituciją.
- Reikalavimai panaikinti pirmaeilius mokėjimus turi būti susiję su sandoriais, kurie buvo sudaryti per šešis mėnesius iki administratoriaus paskyrimo, likvidavimo pradžios arba pareiškimo iškelti bankroto bylą pateikimo, arba per dvejus metus, jeigu pirmaeilis mokėjimas buvo atliktas asocijuotai įmonei.
- Reikalavimai panaikinti sandorius, sudarytus mažesne verte, turi būti susiję su sandoriais, sudarytais per dvejus metus iki tų įvykių, arba bankroto byloje per penkerius metus, jeigu asmuo buvo nemokus tuo metu arba tapo nemokus dėl sudaryto sandorio.
- Administravimo, likvidavimo, bankroto arba taikos sutarties byloje paskirtas pareigūnas gali prašyti teismo priimti nutartį dėl sandorio, kuriuo buvo apgauti kreditoriai, peržiūros. Tokį prašymą, teismui leidus, taip pat gali pateikti nuo sandorio nukentėjusi šalis.
- Administravimo arba likvidavimo byloje pareigūnas taip pat gali imtis taisomųjų veiksmų bet kurio įmonės direktoriaus, kuris prekiaavo žinodamas apie nemokumą, atžvilgiu, jeigu dėl to kreditoriai patyrė papildomų nuostolių, jeigu jis prekiaavo sukčiaudamas arba piktnaudžiaudamas valdžia.
- Jeigu teismui pateikiamas pareiškimas dėl likvidavimo arba bankroto, bet kokie disponavimo turtu veiksmai, atlikti po to, kai buvo pateiktas pareiškimas, negalioja, išskyrus atvejus, kai teismas nusprendžia kitaip.

■ Paskutinis naujinimas: 21/06/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklę rasite puslapyje „Teisinė informacija“.